

PREDIKAN PÅ SEXAGESIMA DEN 10/2 1985

I TROLLHÄTTANS MISSIONSKYRKA.

TEXT 1 KOR 1:20-25

Denna text hörde till den grupp av nytestamentliga ord som föranledde Friedrich Nietzsche att kalla kristendomen för "slavupproret i antiken". Vad Paulus räknar upp är låga, enkla egenskaper: dårskap, svaghet, tjänarsinne - detta finns i församlingen. Det ädla däremot, det storslagna i antiken: visheten, intelligensen, kraften - det finns inte i församlingen. och det skryter man med! Det är däri det värdefulla består enligt Paulus.

Nu är det två ting att märka här - eller tre. Det första är att vad Paulus skriver i första kap. av 1 Kor., det är inledningen till något som kommer i kap. 3-13, det är inledningen till en uppgörelse med församlingsmedlemmarna i Korint, en kritisk uppgörelse: där förekommer högfärd, förakt för fattiga, splittring ända in i brödsbrytelsens måltid (de rika hugger för sig, de fattiga får ingenting). Det andra är att det finns en förutsättning bakom allt vad Paulus säger, nämligen detta att vad som är fattigt och litet och undangömt i människokroppen, det är det allra viktigaste: de inre, osynliga, små organen som hela den stora och vackra och fina kroppen lever av. Därför är det i verkligheten tvärtom mot vad det ser ut att vara: det är det svaga och det lilla och det orena t.o.m., det slemmiga och blodiga därinne i kroppen - det är det som är Kraften, "Guds skaparkraft" som håller livet uppe. Den som föraktar det, han föraktar sitt eget liv.

Ja, det är de två viktiga punkterna bakom allt som står i det första kapitlet, bakom vår text. Och så kan man lägga till det tredje (som inte står i texten): det ädla antika rike som Nietzsche beundrade, det föll som bekant ihop till ingenting. Och det som stod upp ur kaos och undergång, det var denna låga och fattiga församling av Martyrer som Nietzsche föraktade.

Det går lätt att bli stolt över sånt när man är kristen. Men det är inte därför vi är församlade till gudstjänst: vi är församlade för självrannsakan.

Trollhättan är Korint, antar vi. All "församling" är Korint. Det var inte många av "förfärdiga" när församlingen började i Korint, inte mycket överklass. Och problemet i Korint var, att det som präglade världen men som inte präglade Jesus Kristus, detta att rycka till sig fördelar, att se ner på dem som saknar något, det tränger in i församlingen och det skadade gemenskapen i församlingen. Så som världen gör, så gör icke Han, han som gick mot korset. På något egendomligt sätt såg han uppåt på dem som saknade något. Det är en märklig respekt han visar den vilsegångna kvinnan vid Sykars brunn och synderskan i Simons hus.

När vi kallar vår text för "Epistel", då beror det på att det idag är "Sexagesima" och den söndagen har denna epistel (enligt "första årgångens läsningar" som det heter i den nya evangelieboken av år 1983). Detta är nytt, 1 Kor 1:20-25 var inte dagens epistel tidigare. Varför har man satt in den texten nu? Därför att Sexagesima har blivit "Reformationsdagen". Förr hade vi fyra böndagar i Svenska kyrkan (nr. 2 var Reformationsdagen, i regel i maj). De

föll bort, eftersom Böndagsplakatet av H M:jt Konungen föll bort (Svenska kyrkan håller på att bli en frikyrka). Men några motionärer i kyrkomötet vägrade att kasta bort Reformationsdagen; de segrade och "reformationen" placerades såsom ämne på den dag som alltid haft namnet "Guds ord" (eller "Guds klara ord", idag står det "det levande ordet" såsom rubrik), då "fyrahandasädesåkern" är evangelium.

För att förstå Pauli ord i brevet till Korint behöver vi idag tänka på 2 viktiga punkter i reformationen, Luthers reformation. Det ena är sammanhanget mellan litenhet och "rättfärdighet". Publikanen i templet gör ingenting, han slår sig för bröstet och säger; "Förbarma dig över mig, syndare!" De andre räknar upp "goda gärningar". Men publikanen "går hem igen, rättfärdig mer än den andre" (Luk 18:14). Det var inte hyckleri från fariséens sida när han räknade upp sina förtjänster: han var bättre än publikanen. Men inte i hjärtat, där härskade Högmodet (precis som i Korint). Och inför Gud är det "hjärtat" som "avgör hela saken": Gud ser in i hjärtat. Och därför härskade RENHET i början i Korint: icke många "visa", icke många starka och präktiga - det fanns TOMRUM där Gud kunde gå in. Det är där Gud kan göra något stort! En självrättfärdig människa kan Gud inte "upprätta" men en syndare kan han upprätta, läka och ta i sin tjänst.

Denna syn på lärjungaskapet såsom en kombination av svaghet på människosidan och Jraft i det som Gud ger åt den svage, den kan ibland låta eländig men den är full av hälsa och läkedom. Från reformationen har den synen på det kristna livet flutit in i svensk väckelse. Ett klart uttryck har den fått hos Rosenius:

"O vilka under helgonen äro
leva i salighet, sucka så tungt,
äro så höga
se det så föga
bo i Guds borg men har sällan det lugnt."

Men därmed har vi redan hunnit in på den andra punkten i reformationen som har med vår text idag att göra. Rosenius talar om helgonen, alltså de längst komna - det är de som "suckar så tungt", det är de, som inte ser sin "rättfärdighet" utan gör som publikanen, ropar: "Gud, förbarma dig över mig, syndare!" Det är detta som är Luthers lära om "anfäktelsen". Det onda är något som ska dö i människan - och riktigt dör det inte förrän i vår kroppsliga död. Det finns dödsångest i helgelsen. Vi har kvar något i oss som måste dö. Och eftersom vi har det onda kvar, såsom "en rest som inte vill dö", så kan det gå så i församlingen som det gick i Korint: högmodet sticker upp inne i församlingen, "föraktet för svaga" sticker upp in i församlingen.

Helsgelse innebär att gå tillbaka till utgångspunkten - det är därför Paulus skriver som han gör, han påminner om hur det var i början: då var ni inte så märkvärdiga! Vänd tillbaka dit! Bliv liten inför Gud, så att han kan göra något av dig!

Detta är något som N.T. på andra ställen med skärpa betonar. Det bästa exemplet är Petrus, "kyrkans klippa". Han hörde till de apostlar Jesus först valde och han bekände först av alla

Jesus som Messias. Ändå svek han i slutomgången när motgångarna kom - sov i Getsemane, förnekade vid kolelden utanför översteprästens hus, flydde (med de andra elva).

Det som Johannes berättar i sitt 21:a kapitel om händelsen vid Tiberias sjö, de tre frågorna till Petrus som den Upsståndne ställer, den 3-faldiga uppmaningen "Föd mina lamm", "Var en herde för mina får", det är två ting, sammanhållna till en enhet: 1/ Förlåtesle för allt som var fel hos Petrus och 2/ Återinsättande av uppdraget att vara apostel, förnyelse av lärjungaskapet på grundval av förlåtelse. Det är alltså just detta som Paulus manar korintierna till: Vänd tillbaka till utgångspunkten! Bliv liten igen, bliv barn, bliv en som inget äger men som - just därför! - bara får, mottager från Gud.

De fel som Petrus vid Tiberias sjö får förlåtesle för, det är fel som han begick när han var apostel, ja som han begick när han var "kyrkans klippa" - det är inte fel som ligger långt borta, före denna lärjunge-tid. Det betyder för oss: vi syndar i församlingen, liksom man syndade i församlingen i Korint. Också för sådana synder - finns det Förlåtelse i Kristus.

Därför är vår text ur första brevet till Korint, på Reformationsdagen, ett Evangelium, för oss, här i församlingen. Vi vet att vårt samvete oroar oss. Vi vet hur gärna man stramar upp sig och tänker: "Ja, jag har mina fel, men i stort sett är jag ganska bra." Det håller inte att leva på. Det enda som håller är förlåtelse, "rättfärdiggörelse av tro allena". För detta har Kristus själv inrättat Förlåtelsen i församlingen: "Om ni förlåter någon hans synder, så är de honom förlåtna" (Joh 20:23)

Vi sitter nu tysta en kort stund, var och en tänker på vad det är som behöver bli förlåtet, i det egna livet. Därefter hör vi förlåtelsens ord, avlösningen från skulden, denna befrielse som Jesus Kristus själv har instiftat.

Begär du av uppriktigt hjärta..... Amen.